ЩО ТАКЕ ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО?

Домашнє насильство – діяння (дії або бездіяльність) фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, що вчиняються в сім'ї чи в межах місця проживання або між родичами, або між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у родинних відносинах чи у шлюбі між собою, незалежно від того, чи проживає (проживала) особа, яка вчинила домашнє насильство, у тому самому місці, що й постраждала особа, а також погрози вчинення таких діянь.

ФІЗИЧНЕ НАСИЛЬСТВО

- Вас штовхають, б'ють.
- Вам не надають допомогу під час хвороби.
- Вас примушують вживати алкоголь чи наркотичні речовини.
- Вам погрожують зброєю чи іншими предметами, що можуть завдати фізичної шкоди.
- Створюють ситуації, що несуть ризик чи загрозу вашому життю та здоров'ю тощо.

ЕКОНОМІЧНЕ НАСИЛЬСТВО

- Вас позбавляють їжі та води.
- Вам незаконно обмежують доступ чи позбавляють житла.
- Ваше особисте майно пошкоджують або ламають.
- У Вас вилучають Ваші власні кошти.
- Вам забороняють працювати.
- Вас примушують жебракувати тощо.

ПСИХОЛОГІЧНЕ НАСИЛЬСТВО

- Вам або третім особам погрожують вбивством або каліцтвом.
- Вас ображають та принижують.
- Вас цькують.
- Вам погрожують відібрати ваших дітей.
- Вас шантажують, вами маніпулюють для власної вигоди.
- Вас переслідують та залякують.
- Вас постійно та цілковито контролюють.
- Вас зневажають як особистість.
- Вас постійно критикують та насміхаються над Вами.
- Вас обмежують у контактах з близькими, друзями тощо.

СЕКСУАЛЬНЕ НАСИЛЬСТВО

- Вас примушують до небажаних статевих стосунків.
- Торкаються до інтимних частин Вашого тіла без згоди.
- Вас примушують займатися проституцією.
- Вас примушують спостерігати за статевими актами (дивитися порнопродукцію) тощо.

ЯК ДІЗНАТИСЯ, ЧИ ПІДДАЄТЕСЯ ВИ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ?

1. Ваш партнер кепкує або зневажає людей, яких Ви любите?
2. Чи забороняє Вам партнер спілкуватися із друзями або рідними?
3. Чи Ви можете сказати, що Вас часто ображає, критикує, принижує Ваш партнер?
4. Чи мусите Ви отримати дозвіл партнера на вибір свого одягу, рішення, судження?
5. Чи відчуваєте Ви психологічну залежність від бажань або настроїв Вашого партнера (часто Ви підлаштовуєтеся під його бажання)?
6. Чи контролює партнер те, як Ви витрачаєте зароблені Вами кошти?
7. Чи запевняє Вас партнер, що він розуміший, знає краще як поводитися у будь-якій ситуації?
8. Чи було таке, що партнер завдавав Вам фізичного болю (штовхав, давав ляпаса, бив предметами чи рукою/ногою)?
9. Чи примушував Вас партнер до небажаного для Вас статевого контакту?
10. Чи Ваш партнер контролює Вашу домашню працю (прибирання, куховаріння, прання тощо), не беручи у цьому участі та роблячи при цьому неприємні критичні зауваження?
11. Чи обмежує/забороняє Вам партнер навчатися, працювати, займатися хоббі?
12. Чи погрожує партнер під час сварок піти від Вас, розлучитися з Вами?
13. Чи було таке, що Ваші діти або інші родичі втручалися у Вашу сварку, побоюючись за її наслідки для Вас?

ЯК ДІЯТИ У СИТУАЦІЇ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА ЧИ ЙОГО ЗАГРОЗИ?

Якщо Ви зазнаєте домашнього насильства, або існує загроза його вчинення, підготуйте особистий ПЛАН БЕЗПЕКИ, який Вам допоможе у критичній ситуації.

- Зробіть копії документів та ключей від квартири (машини) та заховайте у надійному місці так, щоб у разі небезпеки Ви могли швидко вийти та дістатись безпечного місця, а також залиште копії у рідних (знайомих).
- У надійному та завжди доступному для Вас місці, заховайте певну суму грошей, важливі номери телефонів, важливі папери (документи дітей, на власність майна, медичні картки тощо), а також необхідний одяг та ліки, такі саме речі залиште у рідних (знайомих).
- Домовтеся зі своїми сусідами, щоб вони викликали поліцію, якщо почують шум і крики з Вашого дому.
- Домовтеся про кодове слово при телефоній розмові з рідними, яке свідчитиме про небезпеку для Вас та після якого вони мають викликати поліцію до Вас.
- Заздалегідь домовтеся з друзями, родичами про можливість надання Вам тимчасового притулку у разі небезпеки. Важливо, щоб це були люди, у яких кривдник одразу не знайде Вас, або які зможуть Вас захистити.
- Якщо починається сварка, яка може перерости у фізичне насильство спробуйте перейти у приміщення, яке можна легко покинути. Намагайтесь триматися ближче до виходу. Уникайте місць, де є гострі та ріжучі предмети.

ОСОБА, ЯКА ПОСТРАЖДАЛА ВІД НАСИЛЬСТВА МАЄ ПРАВО НА:

1) Дієвий, ефективний та невідкладний захист в усіх випадках домашнього насильства, недопущення повторних випадків домашнього насильства.

2) Звернення особисто або через свого представника до суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

3) Отримання повної та вичерпної інформації від суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, про свої права і соціальні послуги, медичну, соціальну, психологічну допомогу, якими вона може скористатися.

4) Безоплатне отримання відповідно до законодавства соціальних послуг, медичної, соціальної та психологічної допомоги відповідно до її потреб.

5) Безоплатну правову допомогу у порядку, встановленому Законом України "Про безоплатну правову допомогу".

6) Повагу до честі та гідності, уважне та гуманне ставлення з боку суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

7) Конфіденційність інформації особистого характеру, яка стала відома суб'єктам, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, під час роботи з постраждалою особою, та захист персональних даних.

8) Вибір спеціаліста за статтю (за можливості).

9) Відшкодування кривдниками завданих матеріальних збитків і шкоди, заподіяної фізичному та психічному здоров'ю, у порядку, визначеному законодавством.

10) Звернення до правоохоронних органів і суду з метою притягнення кривдників до відповідальності, застосування до них спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству.

11) Своєчасне отримання інформації про остаточні рішення суду та процесуальні рішення правоохоронних органів, пов'язані з розглядом факту вчинення стосовно неї домашнього насильства, у тому числі пов'язані з ізоляцією кривдника або його звільненням.

12) Інші права, передбачені законодавством у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, а також міжнародними договорами, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України.

Згідно ЗУ України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» особи, постраждалі від домашнього насильства, мають право на безкоштовну вторинну правову допомогу, тобто на допомогу державного адвоката.

КУДИ ЗВЕРТАТИСЯ ПО ДОПОМОГУ?

- **Поліція** (до територіального органу поліції або за телефоном 102).
- **Суди** (постраждалі мають право на подання позовів щодо відшкодування збитків заподіяних у результаті домашнього насильства, на отримання обмежувального припису стосовно кривдника, а також позовів на розділ майна, на визначення, місця проживання дітей, на аліменти, розлучення тощо).
- **Центри безоплатної правової допомоги** (контакти центрів на сайті legalaid.gov.ua).
- **Центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді** (у Центрах можна отримати необхідні юридичні, психологічні, соціальні послуги і консультації та допомогу. Контакти можна знайти на сайті Міністерства соціальної політики msp.gov.ua в розділі «Громадянам»/ «Запобігання та протидія домашньому насильству та жорстокому поводженню з дітьми»/ «Інші»/ «Довідкові матеріали»).
- **Служби у справах дітей** (якщо від насильства страждають діти або вони є свідками можна звернутися до Служби для надання психологічної допомоги та захисту прав дітей).
- **Притулки для постраждалих від домашнього насильства** (якщо через ситуацію насильства постраждалій особі немає де жити, вона може отримати тимчасове житло у притулку).
- **Мобільні бригади соціально-психологічної допомоги** (контакти можна знайти на сайті Міністерства соціальної політики msp.gov.ua в розділі «Громадянам»/ «Запобігання та протидія домашньому насильству та жорстокому поводженню з дітьми»/ «Інші»/ «Довідкові матеріали»).
- **Кризові центри** (у Центрах надають юридичну, психологічну та інші види допомоги, як постраждалим від насильства, так і особам котрі вчинили насильство, наприклад у центрах можна пройти програми, які допомагають кривдникам контролювати агресивну поведінку).
- **Громадські та релігійні організації** (у більшості регіонів є громадські та релігійні організації, які надають юридичні та психологічні консультації особам, які зазнають домашнього насильства).
- **Медичні установи** (за місцем проживання або за телефоном 103).

Контакти найближчих установ та організацій можна отримати на Гарячій лінії з попередження домашнього насильства, торгівлі людьми та ґендерної дискримінації

116-123

(цілодобово та безкоштовно з мобільних телефонів)

НОМЕР ЕКСТРЕННОГО ВИКЛИКУ ПОЛІЦІЇ

102

УРЯДОВА "ГАРЯЧА ЛІНІЯ" ІЗ ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ

15-47

БЕЗКОШТОВНА НАЦІОНАЛЬНА "ГАРЯЧА ЛІНІЯ" ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ

0 800 500 3353

(зі стаціонарних телефонів)

116-123

(з мобільних телефонів)

НАЦІОНАЛЬНА ДИТЯЧА ГАРЯЧА ЛІНІЯ

0 800 500 225

(зі стаціонарних телефонів)

116-111

(з мобільних телефонів)

ЧАТ-БОТИ ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ (у Телеграм):

@police_helpbot

@UDPLNPBOT

@Non_Violence_Bot

ЄДИНИЙ КОНТАКТ-ЦЕНТР СИСТЕМИ БЕЗОПЛАТНОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ

0 800 213 103

або електронна адреса:
info@legalaid.gov.ua

ПРОТИДІЯ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ

EUAM UKRAINE

